

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

ATZINUMI

EIROPAS DATU AIZSARDZĪBAS UZRAUDZĪTĀJS

Eiropas datu aizsardzības uzraudzītāja atzinums attiecībā uz priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par Kopienas statistiku par sabiedrības veselību un veselības aizsardzību un drošību darbā (COM(2007) 46 galīgā redakcija)

(2007/C 295/01)

EIROPAS DATU AIZSARDZĪBAS UZRAUDZĪTĀJS,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 286. pantu,

ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un jo īpaši tās 8. pantu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti ⁽²⁾ un jo īpaši tās 41. pantu,

ņemot vērā 2007. gada 12. februārī no Eiropas Komisijas saņemto lūgumu dot atzinumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 28. panta 2. punktu,

EDAU pauž gandarījumu par to, ka priekšlikuma preambulā šī apspriešanās ir skaidri pieminēta Komisijas izmantotajā formulējumā (“pēc apspriešanās ar Eiropas datu aizsardzības uzraudzītāju”), kas ir konsekvents un standartizēts veids, kā atsaukties uz EDAU atzinumiem.

- Šī ir pirmā reize, kad par priekšlikumu regulai Kopienas statistikas jomā ar EDAU apspriežas tieši. Tomēr vairāki tiesību akti par šo vispārīgo tematu ir pieņemti vēl pirms EDAU iecelšanas amatā. Šis konsultatīvais atzinums ir tapis pēc sazināšanās starp EDAU sekretariātu un Komisijas attiecīgo ģenerāldirektorātu dienestiem (*Eurostat*), kā arī pēc sanāksmes *Eurostat* telpās sakarā ar EDAU veikto 2007. gada inventarizāciju.

Priekšlikums kontekstā

IR PIENĒMIS ŠO ATZINUMU.

Apspriešanās ar EDAU

- Komisija ir nosūtījusi Eiropas datu aizsardzības uzraudzītājam priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par Kopienas statistiku par sabiedrības veselību un veselības aizsardzību un drošību darbā (še turpmāk “priekšlikums”), lai par to varētu apspriesties saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 28. panta 2. punktu. Tā kā Regulas (EK) Nr. 45/2001 28. panta 2. punkta ievērošana ir obligāta,

- Ar šo priekšlikumu paredzēts jau īstenotiem statistikas apkopojumiem, kā arī tādiem, kam patlaban izstrādā metodoloģiju vai ko gatavojas īstenot, nodrošināt konsolidētu un stabilu juridisku pamatu — tiesību pamataktu par statistiku, kas attiecas uz sabiedrības veselības aizsardzību un veselības aizsardzību un drošību darbā. Eiropas datu aizsardzības uzraudzītājam ir skaidrs, ka priekšlikums attiecas uz pašreizējo praksi un apmierina vajadzību pēc šīs prakses juridiskā pamatojuma. Jomas, uz ko attiecas šis priekšlikums, ir saistītas ar notiekošiem pasākumiem un izstrādi, ko veic kopā ar attiecīgām Eiropas Statistikas biroja (še turpmāk — “*Eurostat*”) grupu dalībvalstīm, vai arī — sabiedrības veselības aizsardzības jomā — Sabiedrības veselības aizsardzības statistikas partnerības grupu dalībvalstīm.

⁽¹⁾ OVL 281, 23.11.1995., 31. lpp.

⁽²⁾ OVL 8, 12.1.2001., 1. lpp.

4. Kā priekšlikumā minēts, ar to ir paredzēts izveidot sistēmu visām esošajām un paredzamām ar sabiedrības veselības aizsardzību un veselības aizsardzību un drošību darbā saistītām darbībām, ko veic Eiropas Statistikas birojs (proti, Eurostat), attiecīgu valstu statistikas institūti un visas citas valstu iestādes, kuras ir atbildīgas par oficiālas statistikas sagatavošanu šajās jomās. Pieņem, ka ar šo priekšlikumu nav paredzēts izvērst politiku šajās divās jomās; to attiecīgi dara saskaņā ar Līguma 152. pantu un 137. pantu. Ierosinātajā regulā noteikti vispārīgie principi un I līdz V pielikumā aprakstīts datu kopums par katru no piecām attiecīgajām jomām, proti, statistiku par veselības stāvokli un veselības noteicējfaktoriem, veselības aprūpi, nāves iemesliem, nelaimes gadījumiem darbā, kā arī arodslimībām un citām ar darbu saistītām veselības problēmām un slimībām.
5. EDAU piemin, ka vairākās ierosmēs (Padomes rezolūcijās, lēmumos, Komisijas paziņojumos, rīcības plānos) ⁽¹⁾ aicināts izstrādāt īpašus tiesību aktus statistikas jomā, ar kuriem uzlabotu veselības stāvokļa datu kvalitāti, salīdzināmību un pieejamību, izmantojot Kopienas statistikas programmu. Turklāt EDAU ir informēts, ka nesen kopā ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizāciju (ESAO) un Apvienoto Nāciju Organizāciju (ar Pasaules veselības organizācijas (PVO) starpniecību) ir ieviesta kopīga statistikas datu vākšana par veselības aizsardzības norēķinu sistēmām.
6. Vajadzība pēc tiesiska pamata ir parādījusies, jo līdz šim statistikas datus apkopoja, pamatojoties uz dalībvalstu "džentlmeņu vienošanos" sakarā ar Kopienas piecgadu statistikas programmām (no 2003. līdz 2007. gadam) un datiem par katru konkrētu gadu. Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā Nr. 1786/2002/EK (2002. gada 23. septembris) par Kopienas rīcības programmas pieņemšanu sabiedrības veselības aizsardzības jomā (2003-2008) ⁽²⁾ teikts, ka sadarbībā ar dalībvalstīm un vajadzības gadījumā izmantojot Kopienas statistikas programmu, lai veicinātu sinerģiju un izvairītos no divkārtīga darba, jāizstrādā sabiedrības veselības aizsardzības informācijas sistēmas statistikas daļa. Konkrēti sabiedrības veselības aizsardzības statistikas jomā attīstību un īstenošanu vada un organizē trijos virzienos (nāves iemesli, veselības aprūpe un veselības aptaujas, invaliditāte un saslimtība), izmantojot partnerības struktūru, kurā piedalās Eurostat, jomā visvairāk sasniegušās valstis un dalībvalstis. Priekšlikums izraisa lielu ieinteresētību arī tādā ziņā, ka ir vajadzīga augstiem standartiem atbilstīga statistikas informācijas sistēma politikas panākumu novērtēšanai un turpmāku darbību izstrādei un uzraudzībai gan attiecībā uz sabiedrības veselības aizsardzību, gan uz veselību un drošību darbā. Šis priekšlikums arī dos dalībvalstīm iespēju gūt labumu no labākas plānošanas gan laika ziņā, gan tāpēc, ka būs noteiktas skaidrākas prasības par attiecīgiem datu standartiem.
7. EDAU ir gandarīts, ka Komisija ir izvērtējusi priekšlikuma ietekmi, piedāvājot dažādus alternatīvus risinājumus par to, kā sagatavot statistiku par sabiedrības veselības aizsardzību un veselību un drošību darbā, un tās pašreizējais regulas priekšlikums ir viens no šiem risinājumiem ⁽³⁾. EDAU arī piekrīt, ka regula ir vispiemērotākais juridiskais instruments statistikas pasākumiem, kas precīzi un vienādi jāpiemēro visā Kopienā.
8. Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 285. pantā noteikts juridiskais pamats Kopienas mērogā veicamām statistikas darbībām. Šajā pantā izklāstītas Kopienas statistikas apkopšanas prasības un, kā uzsvērts panta 2. punktā, noteikts, ka jānodrošina "atbilstība taisnīguma, ticamības, objektivitātes, zinātniskās neatkarības, rentabilitātes un statistikas konfidencialitātes (standartiem)". Šis pants liek saprast, ka statistikas apkopšanas pasākumi ir tikai un vienīgi Kopienas kompetencē.
9. Kopienas statistikas apkopšanu reglamentē ar noteikumiem, kas izklāstīti Padomes Regulā (EK) Nr. 322/97 (1997. gada 17. februāris) par Kopienas statistiku ⁽⁴⁾, kura grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1882/2003 ⁽⁵⁾. Turklāt statistikas konfidencialitāte ir garantēta Padomes Regulā (Euratom, EEK) Nr. 1588/90 (1990. gada 11. jūnijs) par statistikas konfidencialitātei pakļautas informācijas nosūtīšanu Eiropas Kopienas Statistikas birojam ⁽⁶⁾ un Komisijas Regulā (EK) Nr. 831/2002 (2002. gada 17. maijs), ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 par Kopienas statistiku attiecībā uz piekļuvi konfidencialiem datiem zinātniskos nolūkos ⁽⁷⁾. Turklāt priekšlikumā minēta atsauce arī uz Komisijas Lēmumu 97/281/EK (1997. gada 21. aprīlis) par Eurostat lomu saistībā ar Kopienas statistikas apkopšanu ⁽⁸⁾.
10. Turklāt EDAU ir informēts arī par to, ka saskaņā ar Komisijas darba kārtības plānojumu 2007. gada rudenī Komisija nāks klajā ar priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas statistiku ⁽⁹⁾. Šī regula ietekmēs privātpersonu tiesību un brīvību aizsardzību sakarā ar personas datu apstrādi statistikas jomā. Ar šo regulu izstrādās un saskaņos vispārējo tiesisko regulējumu, un regulas ietekmi uz pašreizējo analīzi nevar ņemt vērā. EDAU sekos notikumu attīstībai sakarā ar šo dokumentu un, ņemot vērā konsultanta pienākumus, pamatojoties uz analīzi, sagatavos attbildi.

⁽³⁾ Otrais alternatīvais risinājums ir turpināt attīstīt statistiku par sabiedrības veselības aizsardzību un veselību un drošību darbā, izmantojot "džentlmeņu vienošanās" ar dalībvalstīm, savukārt trešais un pēdējais alternatīvais risinājums ir izstrādāt un pieņemt vairākus priekšlikumus regulām (EK), kas attiektos vai nu uz sabiedrības veselības aizsardzības statistiku, vai veselību un drošību darbā atsevišķi, vai uz katru jomu un attiecīgo statistikas instrumentu atsevišķi.

⁽⁴⁾ OV L 52, 22.2.1997., 1. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 284, 31.10.2003., 1. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 151, 15.6.1990., 1. lpp.

⁽⁷⁾ OV L 133, 18.5.2002., 7. lpp.

⁽⁸⁾ OV L 112, 29.4.1997., 56. lpp.

⁽⁹⁾ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par Eiropas statistiku — 2007/ESTAT/023

⁽¹⁾ Kā izskaidrots priekšlikuma apsvērumos.

⁽²⁾ OV L 271, 9.10.2002., 1. lpp.

11. Turklāt pēc sanāksmes Eurostat telpās EDAU un Eurostat kopīgi izskatīs apstrādes darbības, ko veic Eurostat, kad statistikas vajadzībām nodarbojas ar individuāliem datiem. Pārskatīšanu veiks līdztekus EDAU rīcībai sakarā ar priekšlikumu regulai par Eiropas statistiku.

Atbilstīgais datu aizsardzības tiesiskais regulējums

12. Priekšlikuma 11. un 12. apsvērumā teikts, ka pašreizējā regula (priekšlikums) pilnībā nodrošina tiesības uz personas datu aizsardzību, kā paredzēts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 8. pantā, un ka uz šo regulu attiecas Direktīva 95/46/EK un Regula (EK) Nr. 45/2001.

13. Eiropas Parlamenta un Direktīvā 95/46/EK (turpmāk — "direktīva") un Eiropas Parlamenta un Regulā (EK) Nr. 45/2001 (turpmāk — "Regula (EK) Nr. 45/2001") ar veselību saistīti dati ir uzskatīti kā īpaša datu kategorija, kuru apstrādei būtībā vajadzētu būt aizliegta. Tomēr tajās pieļauts, ka ar veselību saistītus personas datus apstrādā būtisku sabiedrības interešu dēļ, paredzot attiecīgas garantijas. Saskaņā ar priekšlikumu būtiskas sabiedrības intereses ir "statistikas prasības, kuras radušās, pateicoties Kopienas rīcībai sabiedrības veselības jomā, valstu stratēģijai, lai izstrādātu augstas kvalitātes, pieejamu un ilgtspējīgu veselības aprūpi, un Kopienas stratēģijai veselības aizsardzības un darba drošības jomā, kā arī pateicoties prasībām, kas rodas saistībā ar strukturālajiem rādītājiem, ilgtspējīgas attīstības rādītājiem un Eiropas Kopienas veselības rādītājiem, un citiem rādītāju kopumiem, kas jāizstrādā, lai uzraudzītu Kopienas un valstu politiskos pasākumus un stratēģijas sabiedrības veselības jomā un veselības aizsardzības un darba drošības jomā" (¹). Tomēr ir jāparedz konkrētas un piemērotas garantijas, lai aizsargātu personu pamattiesības un privātās dzīves neaizskaramību. Komisija uzskata, ka Regulā (EK) Nr. 322/97 un (Euratom, EEK) Nr. 1588/90 paredzētas attiecīgas garantijas par personu aizsardzību, apkopojot Kopienas statistiku par sabiedrības veselības aizsardzību un veselību un drošību darbā.

Datu aizsardzība un statistikas konfidencialitāte

14. Priekšlikumā uzsvērta Eurostat saņemto datu statistikas konfidencialitātes nozīme. Šī konfidencialo datu jēdziens ir jāanalizē, ņemot vērā jēdzienu par personas datiem, kā definēts Direktīvā 95/46/EK.

(¹) Priekšlikuma 12. apsvērumus

15. Direktīvas 95/46/EK a) punktā iekļautā personas datu definīcija ir šāda: "Personas dati" ir jebkura informācija par identifiķētu vai identifiķējamu fizisku personu ("datu subjektu"); identifiķējama persona ir tā, kuru var identifiķēt tieši vai netieši, norādot reģistrācijas numuru vai vienu vai vairākus šai personai raksturīgus fiziskās, fizioloģiskās, garīgās, ekonomiskās, kultūras vai sociālās identitātes faktorus; Turklāt direktīvas 26. apsvērumā teikts: "tā kā, lai noteiktu, vai persona ir identifiķējama, būtu jāņem vērā visi līdzekļi, kurus, iespējams, pamatoti izmantotu vai nu personas datu apstrādātājs, vai jebkura cita persona, lai identifiķētu minēto personu". 29. panta darba grupa nesēn nāca klajā ar atzinumu (²) par jēdzienu "personas dati", analizējot tās četras galvenās sastāvdaļas ("jebkura informācija", "par", "identifiķētu vai identifiķējamu", "fizisku personu").

16. Statistikas konfidencialitāte ir definēta Regulas (EK) Nr. 322/97 13. pantā: "Datus, ko valstu iestādes un Kopienas iestāde izmanto Kopienas statistikas apkopošanai, uzskata par konfidencialiem, kad tie tieši vai netieši ļauj atpazīt statistikas vienības, tādējādi atklājot personisku informāciju. Lai noteiktu, vai kāda statistikas vienība (³) ir atpazīstama, ir jāņem vērā visi līdzekļi, ko reāli varētu izmantot trešā persona, lai atpazītu minēto statistikas vienību. Atkāpjoties par konfidencialiem neuzskata datus, kas ir no avotiem, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir pieejami plašai sabiedrībai un kas joprojām ir pieejami plašai sabiedrībai valsts iestādēs." Uz konfidencialitātes aizsardzību attiecas saprātīguma jēdziens. Tādējādi ir atzīts, ka, lai gan jāveic visi loģiski iespējami pasākumi, lai nepieļautu datu izpaušanu, absolūta datu aizsardzība faktiski nozīmētu to, ka nav pieļaujama vispār nekāda rezultātu sagatavošana.

17. Abu definīciju formulējumos ir līdzības tādā ziņā, ka tajās abās lietoti līdzīgi vārdi. EDAU šķiet acīm redzami, ka Regulas (EK) Nr. 322/97 13. pants ir rakstīts, domājot par Direktīvu 95/46/EK. Tomēr ir būtiski uzsvērt, ka (gandrīz) līdzīgās definīcijas ir saistītas ar diviem dažādiem jēdzieniem un tās attiecas uz diviem dažādiem terminiem, ko nedrīkstētu sajaukt: "konfidencialitāti", no vienas puses, un "personas dati", no otras puses. Piemēram, konfidencialitātes definīcija attiecas arī uz personām, kas nav fiziskas personas, savukārt personas datu jēdziens attiecas tikai uz fiziskām personām. Turklāt konfidencialitātes definīcijā atšķirībā no jēdziena par personas datiem neiekļauj datus, kas ņemti no avotiem, kuri pieejami plašai sabiedrībai un paliek pieejami plašai sabiedrībai. Tādējādi dažus datus,

(²) 29. panta darba grupas 2007. gada 20. jūnijā pieņemtais Atzinums 4/2007 par personas datu jēdzienu, atrodams darba grupas interneta vietnē

(³) Statistikas vienība ir definēta Regulā (EK) Nr. 1588/90 kā pamatvienība, ko aptver Statistikas birojam (t.i. Eurostat) nosūtītie statistikas dati

kurus no statistikas viedokļa vairs nevar uzskatīt par konfidenciāliem, joprojām var uzskatīt par personas datiem no datu aizsardzības viedokļa.

18. Tādi paši secinājumi attiecas arī uz anonimitātes jēdzienu. Kaut gan no datu aizsardzības viedokļa anonimitātes jēdziens attiektos uz datiem, kas vairs nav identificējami (skat. direktīvas 26. apsvērumu), no statistikas viedokļa anonīmi dati ir tādi dati, ko nav iespējams identificēt tieši. No šīs definīcijas izriet, ka netieši identificējami dati no statistikas viedokļa tomēr būtu uzskatāmi par anonīmiem datiem.
19. Turklāt EDAU apzinās, ka apstrādājami statistikas dati galvenokārt būs netieši identificējami dati. Tādēļ ir būtiski, lai *Eurostat* izstrādātajās pamatnostādņēs un metodoloģijās par konfidenciālu datu aizsardzību būtu nepārprotami norādīts, kā attiecīgie dati ir traktēti no datu aizsardzības viedokļa. Tādēļ EDAU uzskata, ka, lai izvairītos no iespējamiem pārpratumiem, lietojot šos jēdzienus, vienmēr būtu skaidri un precīzi jādefinē konteksts un juridiskā sistēma, kādā šos jēdzienus lieto.
20. Tas ir svarīgi arī tādā ziņā, ka pašreizējā juridiskā sistēma dod iespēju anonimizētiem mikrodatiem, kas pieejami *Eurostat*, piekļūt vienīgi zinātniskos nolūkos. Datu kopumu nodošana pētniekiem ir reglamentēta Regulā (EK) Nr. 831/2002 ⁽¹⁾ un (EK) Nr. 1104/2006 ⁽²⁾. Saskaņā ar šo dokumentu piekļuve konfidenciāliem datiem ir vai nu piekļuve datiem Kopienas iestādes telpās vai anonimizētu mikrodatu nodošana. Tādēļ, no statistikas viedokļa traktējot, šie anonimizētie dati joprojām varētu pieļaut iespēju statistikas vienības identificēt netieši. Šādā gadījumā ar identificējamām personām saistītu datu nodošana zinātniskos nolūkos būtu personas datu nodošana, un tādēļ tas būtu jādara atbilstīgi attiecīgajiem pantiem Direktīvā 95/46/EK par datu nodošanu.

Statistikas datu nosūtīšana, izplatīšana un publicēšana

21. No datu aizsardzības viedokļa priekšlikuma stūrakmens ir 6. pants. Tajā paredzēts, ka dalībvalstis nosūta mikrodatu vai atkarībā no attiecīgās jomas un priekšmeta — kopsavilkuma datus, tostarp konfidenciālos datus, kas definēti

⁽¹⁾ Komisijas Regula (EK) Nr. 831/2002 (2002. gada 17. maijs), ar ko Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 par Kopienas statistiku īsteno attiecībā uz konfidenciālu datu pieejamību zinātniskiem nolūkiem

⁽²⁾ Komisijas Regula (EK) Nr. 1104/2006 (2006. gada 18. jūlijs), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 831/2002, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 par Kopienas statistiku attiecībā uz piekļuvi konfidenciāliem datiem zinātniskos nolūkos

Regulas (EK) Nr. 322/97 13. pantā, un šajā regulā noteiktos metadatus un īstenošanas pasākumus Komisijai (*Eurostat*) saskaņā ar spēkā esošiem Kopienas noteikumiem par tādu datu nosūtīšanu, uz ko attiecas statistikas konfidencialitāte.

22. Tādēļ priekšlikums attiecas uz konkrētu kategoriju ar veselību saistītu datu nosūtīšanu no dalībvalstīm uz *Eurostat*. Ir runa par trim datu kategorijām: mikrodatiem, kopsavilkuma datiem un metadatiem. No statistikas viedokļa mikrodati sastāv no individuāliem statistikas datiem, kas attiecas uz savrupiem statistikas vienībām. Rokasgrāmatā par "konfidenciālu datu aizsardzību *Eurostat*" ⁽³⁾ teikts, ka aizvien lielāks skaits *Eurostat* vienību strādā ar mikrodatiem, kurus var iedalīt divās apakškategorijs:

- a) Tieši identificējami mikrodati ir tādi individuāli dati, kuros ir vārdu un/vai adresi, un/vai citus atklātībā zināmus vai pieejamus identifikatorus — piemēram, identifikācijas numuru, kas dod iespēju ierakstītus mikrodatu attiecināt uz konkrētu personu. Tiešus identifikatorus parasti atdala no mikrodatiem, ko attiecīgu valstu statistikas iestādes nosūta uz *Eurostat*.
- b) Netieši identificējami mikrodati ir tādi individuāli dati, kuros ir informācija, kura ļauj identificēt tieši, bet kuros ir pietiekami daudz informācijas, lai statistikas vienību varētu identificēt (pietiekami ticami), tam veltījot pietiekami daudz laika, naudas un pūliņu.

EDAU uzskata, ka dati, kuri ar vislielāko varbūtību varētu būt personas dati, ir mikrodati.

23. Pēc metadatiem un kopsavilkuma datiem parasti ir mazāk iespēju identificēt statistikas vienību. Metadati drīzāk sniedz informāciju par apstākļiem, kādos dati ir savākti un izmantoti veicamajiem statistikas uzdevumiem, savukārt kopsavilkuma dati parasti attiecas uz lielām klasēm, grupām vai kategorijām, tāpēc nav iespējams izdalīt ziņas par konkrētām personām, kas ietilpst šajās klasēs, grupās vai kategorijās. Atkarībā no attiecīgās jomas un temata tie parasti nebūtu personas dati.

24. Attiecībā uz priekšlikumā ietvertajiem mikrodatiem 1. pantā aprakstīts priekšlikuma priekšmets. Šajā pantā noteikts, ka statistika jāiesniedz "kā minimālu datu kopumu", un turpmāk izvērsts priekšlikuma piecos pielikumos (kā uzsvērts priekšlikuma 2. pantā). Šie pielikumi attiecas uz dažādām jomām, kurās *Eurostat* iecerējusi lūgt dalībvalstīm sniegt statistiku un noteikts obligātā datu kopums,

⁽³⁾ Rokasgrāmata par konfidenciālu datu aizsardzību *Eurostat*, 2004. gada decembris.

kas vajadzīgs Kopienas rīcībai sabiedrības veselības aizsardzības jomā. Saskaņā ar EDAU veikto pielikumu analīzi pastāv iespēja, ka daļu no vajadzīgā obligātā datu kopuma varēs iegūt tikai tad, ja apstrādā personas datus. Attiecībā uz to datu apstrādi, kurus dalībvalstis piegādā Eurostat, ir svarīgi izvērtēt arī Regulas (EK) Nr. 45/2001 piemērojamību. Īstenojot EDAU un Eurostat dienestu kopīgi veiktu pārbaudi, padziļināti analizēs obligāto datu kopumu, kas vajadzīgs katrai apstrādes darbībai, kā arī Eurostat īstenotās apstrādes darbības, lai noteiktu, vai paziņojumi būtu iepriekš jāpārbauda (skatīt 27. un 28. punktu turpmāk). Šai pārbaudei arī būtu jānodrošina, lai būtu ieviesti atbilstīgas drošības mehānismus, kas attiecas uz datu lietojumu.

25. Attiecībā uz datu nosūtīšanu EDAU vēlas uzsvērt, ka jebkurai personas datu nosūtīšanai no Eurostat ārpus Eiropas Savienības būtu jānotiek atbilstīgi attiecīgajiem pantiem Regulā (EK) Nr. 45/2001 par datu nosūtīšanu uz trešām valstīm (9. pants). Priekšlikuma 8. apsvērumā uzsvērtā Eurostat sadarbība ar Apvienoto Nāciju Organizāciju (ar Pasaules veselības organizācijas (PVO) un Starptautiskās darba organizācijas (ILO) starpniecību), kā arī ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizāciju (ESAO). Ir uzsvērts, ka nesē ir ieviesta kopēja statistikas datu vākšana ar ESAO un PVO par veselības aizsardzības norēķinu sistēmām. EDAU pauž gandarījumu par šādu sadarbību, ja tā izpaužas kā sadarbība attiecīgu jomās lietojamu darba metožu un metodoloģijas ziņā, bet uzsver: ja paredz nosūtīt statistikas datus, ko varētu uzskatīt par personas datiem, tam jānotiek saskaņā ar regulā paredzētajiem noteikumiem.

26. Attiecībā uz saglabāšanas laiku statistikas vajadzībām, pirmo datu apkopošanu par veselības noteicējfaktoriem Eurostat veica pirms vairāk nekā 10 gadiem. Regulas (EK) Nr. 45/2001 4. panta e) apakšpunktā teikts, ka "personas datiem jābūt saglabātiem veidā, kas pieļauj datu subjektu identifikāciju ne ilgāk, kā tas nepieciešams nolūkiem, kuriem datus vāca vai kuriem tos turpmāk apstrādā. Kopienas iestāde vai struktūra paredz, ka personas dati, kas uzglabājami ilgāku laiku izmantošanai vēstures, statistikas vai zinātnes nolūkā, būtu jāglabā vai nu tikai anonīmā formā vai, ja tas nav iespējams, tikai ar šifrētu datu subjektu identitāti. Jebkurā gadījumā datus izmanto tikai vēstures, statistikas vai zinātnes nolūkos." EDAU saprot ieinteresētību un vajadzību saglabāt statistikas informāciju ilgāku laiku tādēļ, ka statistikas metodoloģijas attīstās un ir iespējams veikt pētījumus par ilgākiem laikposmiem. Priekšlikumā nav noteikts vispārējs Eurostat datu saglabāšanas laika ierobežojums. Vispār EDAU uzskata, ka Eurostat īstenotais datu konfidencialitātes standarts par konfidencialu datu aizsardzību ir augsts un ka mikrodatu aizsardzība ir nodrošināta.

Tomēr tas neskar analīzi, ko veic iepriekšējā pārbaudē un kur EDAU var atklāt trūkumus. Tādēļ šādu vērtējumu būtu jāizdara katrā konkrētā gadījumā.

Iepriekšēja pārbaude

27. Kā jau uzsvērts, priekšlikumā teikts, ka dalībvalstis apkopo datus par sabiedrības veselības aizsardzību un veselību un drošību darbā. Avoti tādēļ atrodas attiecīgajās valstīs. Sakarā ar priekšlikumu personas datus tādēļ parasti apstrādās kompetentas attiecīgu valstu iestādes, un tie tādēļ ietilps tādu attiecīgu valstu tiesību aktu darbības jomā, ar ko īsteno Direktīvu 95/46/EK. Tomēr pēc tam tos apstrādās Eurostat. Tādā gadījumā šī apstrāde ietilps Regulas (EK) Nr. 45/2001 darbības jomā. Tādēļ ar pašreizējo tiesisko regulējumu datu aizsardzības jomā nodrošina saskaņotu aizsardzības pakāpi visā ES.

28. Šajā sakarā jāņem vērā Regulas (EK) Nr. 45/2001 27. panta 1. punkts. Tajā paredzēts, ka EDAU iepriekš pārbauda tās apstrādes darbības, kuras savas būtības, apjoma vai mērķu dēļ varētu izraisīt konkrētus apdraudējumus datu subjektu tiesībām vai brīvībām. Regulas 27. panta 2. punktā iekļauts to apstrādes darbību saraksts, kuras varētu izraisīt konkrētus apdraudējumus tādā nozīmē, kā minēts iepriekš, tostarp ar veselību saistītu personas datu apstrādes darbības (27. panta 2. punkta a) apakšpunkts). Ciktāl mikrodati varētu būt ar veselību saistīti personas dati, to apstrāde būs atkarīga no iepriekšējās EDAU veiktas pārbaudes. Ja tāda apstrāde ir jau sākusies, iepriekšēju pārbaudi varētu veikt ar *ex-post*.

Secinājumi

EDAU pauž gandarījumu sakarā ar priekšlikumu regulai par Kopienas statistiku, kas attiecas uz sabiedrības veselības aizsardzību un veselību un drošību darbā. Šī regula dotu stingru pamatojumu pastāvošajai praksei, apkopojot un vērtējot Kopienas statistikas datus. Galu galā tā palīdzētu sagatavot nozīmīgu statistiku šajā jomā.

Tomēr EDAU gribētu uzsvērt šādus punktus:

— pamatnostādnes un metodoloģijā, ko izstrādā, pamatojoties uz šo regulu, būtu jāņem vērā un vajadzības gadījumā jāpievērš konkrēta uzmanība datu aizsardzības un statistikas konfidencialitātes atšķirībām, kā arī jēdzieniem, kas raksturīgi katrai jomai;

— ja paredzēta personas datu nodošana trešām valstīm, tas jādara atbilstīgi Regulas (EK) Nr. 45/2001 9. pantam;

- statistikas datu glabāšanas laiks noteikts saskaņā ar rūpīgi izstrādātiem konfidencialitātes standartiem. Šie standarti neskar analīzi, ko būtu jāveic katrā konkrētā gadījumā;
- būtu kopīgi jāpārbauda *Eurostat* ieviestie procesi darbību veikšanai ar individuāliem datiem statistikas nolūkos; pārbaude varētu atklāt vajadzību pēc iepriekšējas pārbaudes. Šajā kopīgajā pārbaudē būtu jāizanalizē obligātais datu kopums, kas vajadzīgs katrai apstrādes darbībai, kā arī *Eurostat* īstenotās apstrādes darbības.

Briselē, 2007. gada 5. septembrī

Peter HUSTINX

Eiropas datu aizsardzības uzraudzītājs
